

СТАНОВИЩЕ

от доц. д.н. Стоил Мавродиев, ЮЗУ „Неофит Рилски“, Благоевград
върху дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор“
по област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки,
професионално направление: 3.2. Психология, докторска програма „Позитивна
психология“

Автор: Станислав Райчев Александров

Тема: „Изследване на преживяването за благополучие в ранна зрялост“

Научен ръководител: доц. д-р Ирена Левкова

1. Общо представяне на процедурата и докторанта

Представеният от Станислав Александров комплект, включващ материали на хартиен носител, е в съответствие с изискванията на ЗРАСРБ, Правилника за приложението му и нормативната уредба на ПУ „П. Хилендарски“, съдържа всички необходими документи, в т.ч. автореферат и публикации по темата. Считам процедурата за законосъобразна.

2. Актуалност на тематиката

Докторантът се обръща към една дълбока тема, която неизменно стои в полето на позитивната психология, екзистенциализма и феноменологията – именно преживяването на благополучие. Изследването е поставено във възрастовата рамка на ранната зрялост. Това е възрастта, както уточнява докторантът, в който личността се впуска в живота, и преживяването на благополучие или липсата на такова е от ключово значение за цялостното личностно функциониране.

Много добре е аргументиран изборът на научния проблем, предмет на дисертационния труд.

Въпреки, че има достатъчно изследвания за психичното благополучие, в т.ч. и от български автори, значимостта на изследването се поддържа от търсенето на отговор на сложните въпроси: как различните аспекти на човешкия опит – очакванията за бъдещето, преживяването в настоящия момент и миналия опит, и

преживявания влияят на благополучието. Всичко това прави дисертационното изследване актуално и ценно за психологичната наука, и практика.

3. Познание на проблема

Станислав Александров демонстрира отлична осведоменост и компетентност в теоретичното и емпирично изследване на психично благополучие, и свързаните с него конструкти. Настоящият труд е надграждане на устойчивите му интереси в областта на позитивната психология.

4. Методика на изследването

Изложеният статистически анализ на събраните данни, както и самият изследователски дизайн на емпиричното изследване разкриват една добре обмислена концепция на дисертационния труд. Използвани са релевантни методи за емпирично събиране на данни, които включват четири инструмента, съответстващи на темата и изследваните лица.

5. Характеристика и оценка на дисертационния труд и приносите

Дисертационният труд има класическа структура и е разгърнат в общ обем от 239 страници.

Първа глава е посветена на теоретичното представяне и обосноваване на основните конструкти, предмет на научното изследване. Холистично и изчерпателно е разгледан въпросът за благополучието, очертани са различните му измерения и феноменология. Тръгвайки от философските подходи, авторът разглежда психологичните теории за благополучието от позициите на хуманистичната психология.

Благополучието е представено в контекста на ранната зрялост, по този начин е изяснена неговата възрастова специфика и детерминираност от предходните етапи на онтогенетичното развитие.

Проучена е връзката между благополучието и други психични феномени като надеждата, майндфулнеса и др.

Дизайнът на изследването е добре структуриран. Основната цел е да се установят взаимовръзки между процъфтяване, надежда, майндфулнес и качество на

живот в периода на ранна зрялост. Формулираните 5 хипотези са релевантни на общата цел. Изследваните лица са достатъчно на брой. Коректно е представен методическият инструментариум, включващ PERMA профил, Скала за надежда, Скала за когнитивно-афективен майндфулнес и Скала за качеството на живот.

Данните от емпиричното изследване са подложени на корелационен и регресионен анализ.

Аргументирано са представени данни за проверката на всяка от хипотезите; уточнено е доколко се потвърждават или отхвърлят.

Направената дискусия разкрива аналитичните способности на докторанта и умението му да обобщава емпиричната фактология.

Изводите са задълбочени и конкретни.

Приемам напълно самооценката на приносите, формулирани от Станислав Александров, същите ясно показват постигнатото.

6. Преценка на публикациите и личния принос на докторантката

Представените 3 публикации са изцяло свързани с темата на дисертацията; същите са публикувани в научни сборници и покриват Минималните национални изисквания.

Нямам съмнение, че изготвеният труд е лично дело на докторанта, както и че получените резултати и съпровождащите ги приноси при осъществените анализи са лична заслуга на Станислав Александров.

7. Автореферат

Както в структурен, така и в съдържателен аспект авторефератът коректно отразява основните части на дисертацията. В него са показани ключовите теоретични постановки, дизайнът и анализите на получените резултати.

8. Препоръки за бъдещо използване на дисертационните приноси и резултати

Препоръчвам авторът да продължи и разшири в бъдеще своите изследвания в тази област.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Дисертационният труд на Станислав Александров е осъществен на високо научно равнище и съдържа оригинални приноси.

Авторът притежава много добри психологически и изследователски компетентности. Научните приноси са от методологичен и приложно-практичен характер.

Предвид гореизложеното, убедено давам своята положителна оценка и ще гласувам **ЗА** присъждането на образователната и научна степен „доктор“ на **Станислав Райчев Александров** по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.2. Психология; докторска програма „Позитивна психология“.

Дата: 07.01.2025 г.

Изготвил становището:.....

(доц. д.н. Стоил Мавродиев)